

Datum
30.3.2004

Dnr
295/01/2004

Ikraftträdelse- och giltighetstid
1.5.2004 - tillsvidare

Bemyndigande
Lag om djursjukdomar (55/1980, ändr. 809/1992, 424/1994, 1193/1996, 491/1997, 1000/1997, 398/1998, 804/1999, 1000/1999) 5, 8, 9, 12, 12a, 13 och 15 § 3 mom

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av bovin virusbetingad diarré (BVD/MD) hos nötkreatur

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 5, 8, 9, 12, 12a, 13 och 15 § 3 mom lagen den 18 januari 1980 om djursjukdomar sådana de lyder delvis ändrade: 5 och 12 § i lag 424/94, 8 och 9 § i lag 809/1992, 12a § i lag 809/1992 och 424/1994, 13 § i lag 809/1992, 424/1994 och 804/1999 och 15 § 3 mom i lag 491/1997.

Allmänt

Bovin virusbetingad diarré hos nötkreatur (bovine viral diarrhoea, BVD) har fastställts som en sjukdom som skall övervakas i jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut om djursjukdomar som skall bekämpas och om anmälan om djursjukdomar (1346/1995), sådant det lyder senast ändrat (200/2004).

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar i denna förordning bestämmelser om bekämpning av BVD samt om ett frivilligt BVD-hälsoövervakningsprogram för nötkreatur. Bestämmelserna är bindande och de skall såsom förpliktande iakttas i de enskilda fall som avses i bestämmelserna.

Länsveterinären kan enligt 5 § lagen om djursjukdomar (55/1980) förordna kommunveterinären att vidta de åtgärder som i denna förordning åläggs länsveterinären, om han eller hon anser det vara nödvändigt med avseende på ändamålsenlig skötsel av uppgifterna.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:	Sida
1 Definitioner	4
2 Sjukdomsalstrare	4
3 Sjukdomsbild	
3.1 Akut BVD	4
3.2 Permanent kronisk BVD-infektion (virusutsöndrare).....	5
3.3 Mucosal disease.....	5
4. Spridningssätt och infektionsepidemiologi	6
5 Misstanke om BVD	6
5.1 Allmänt	6
5.2 Spärrbestämmelser och första provtagning.....	7
6 Åtgärder som skall vidtas när BVD konstaterats på en gårdsbruksenhet	7
6.1 Spärrbestämmelser.....	7
6.2 Destruering av virusutsöndrare i besättningen	7
6.3 Fortsatt provtagning och undersökning av övriga klövdjur på den smittade gården	7
7 Epidemiologisk undersökning	8
8 Åtgärder på kontaktgårdar.....	8
9 Återkallande av spärrbestämmelser	8
10. Frivilligt BVD-hälsoövervakningsprogram.....	8
10.1 Allmänt.....	8
10.2 Deltagande i BVD-hälsoövervakningsprogrammet och utträde ur det	9
10.3 Undersökningar.....	9
10.4 Anskaffning av nötkreatur till en besättning som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet	10
10.5 Embryoöverföring och seminering inom besättningar som omfattas av övervakningsprogrammet	10
10.6 Kontakt till andra kreatur	11
10.7 Ny besättning som bildas av kreatur ur besättningar som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet	11
10.8 Hälsointyg	11
10.9 Förtecknande av gårdar som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet och anmälan om dessa.....	12
11. Hälsointyg för andra besättningar	12
12. Kostnader	12
13. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser.....	12
13.1 Ikraftträdande.....	12

13.2 Övergångsbestämmelser för kreatur som omfattas av det frivilliga programmet för bekämpning av bovin virusbetingad diarré (BVD) (1994)	13
--	----

BILAGA I	14
-----------------------	-----------

BESLUT OM SPÄRRBESTÄMMELSER PÅ GRUND AV MISSTANKE OM/KONSTATERAD BVD-INFEKTION (det onödiga stryks)	14
--	-----------

BILAGA II	16
------------------------	-----------

ANVISNINGAR FÖR PROVTAGNING.....	16
---	-----------

BILAGA III	18
-------------------------	-----------

BESLUT OM ÅTERKALLANDE AV SPÄRRBESTÄMMELSER SOM UTFÄRDATS PÅ GRUND AV MISSTANKE OM BVD-INFEKTION.....	18
--	-----------

BILAGA IV.....	19
-----------------------	-----------

ANSLUTNINGSHANDLING FÖR DET FRIVILLIGA BVD-HÄLSÖÖVERVAKNINGSPROGRAMMET FÖR NÖTKREATUR	19
--	-----------

BILAGA V.....	21
----------------------	-----------

HÄLSOINTYG FÖR EN BESÄTTNING SOM OMFATTAS AV BVD-HÄLSÖÖVERVAKNINGSPROGRAMMET FÖR NÖTKREATUR	21
--	-----------

BILAGA VI.....	23
-----------------------	-----------

INTYG ÖVER UNDERSÖKNINGAR SOM GJORTS PÅ GRUND AV MISSTANKE OM BVD	23
--	-----------

BILAGA VII.....	25
------------------------	-----------

BESVÄRSANVISNING.....	25
------------------------------	-----------

1. Definitioner

I denna förordning avses med

1. *gård* en gårdsbruksenhet som omfattar en eller flera djurhållningsenheter.
2. *djurhållningsplats* en eller flera byggnader, hägn, utställningsområde eller andra platser som utgör en epidemiologisk enhet där nötkreatur hålls, uppföds eller hanteras, dock inte ett slakteri eller en slaktplats.
3. *smittad gård* en gård vars nötkreatur har konstaterats vara virusutsöndrare eller där det utifrån kreaturens antikroppsprofil kan antas att virusutsöndrare uppstår,
4. *kontaktgård* en gård till vilken BVD-smitta genom direkt eller indirekt kontakt kan ha spritt sig från en smittad gård eller från vilken smittan kan ha överförts till den smittade gården,
5. *konstaterad BVD-smitta* att kreaturen på gården har konstaterats vara virusutsöndrare eller att det utifrån besättningens antikroppsprofil kan antas uppstå virusutsöndrare i besättningen,
6. *seronegativa* nötkreatur hos vilka det inte konstateras antikroppar mot BVD-viruset,
7. *seropositiva* nötkreatur hos vilka det konstateras antikroppar mot BVD-viruset,
8. *virusutsöndrare* nötkreatur som är seronegativa och i vilkas blodprov konstateras BVD-virus
9. *serokonversion* två sådana prov tagna på samma djur med minst fyra veckors intervall hos vilka antikroppar inte konstateras i det första provet, men i det andra.

2. Sjukdomsalstrare

Alstraren av bovin virusbetingad diarré hos nötkreatur hör till genus Pestivirus i familjen Flaviviridae, till vilket det klassiska svinpestviruset och border disease-viruset hos får också hör. BVD-virusen uppvisar genetisk och antigenisk variation. BVD-viruset kan utifrån genotypen indelas i typ I och typ II. BVD-virus typ I är alstrare av klassisk BVD. BVD-virus typ II är en nykomling som förorsakar allvarliga akuta infektioner samt ett hemorragiskt syndrom som kännetecknas av svår trombocytopeni, blodig diarré, blödning från näsborrar och slemhinnor samt från injektionsställen, feber, leukopeni och slutligen död. I Finland har hittills ingen infektion påträffats som är förorsakad av BVD-virus typ II.

BVD-viruset är inte särskilt tåligt i omgivningen och normal tvätt och vanliga desinfektionsämnen har effekt på viruset.

3. Sjukdomsbild

3.1 Akut BVD

Med akut BVD-infektion avses övergående smitta som förorsakats av BVD-viruset efter födseln och som kan vara antingen subklinisk (symptomfri) eller klinisk. Enligt uppskattning är upp till 70–90 % av alla BVD-infektioner symptomfria.

Djur som blivit akut smittade utsöndrar viruset under cirka två veckor och de antikroppar som bildats till följd av infektionen kvarstår under djurets hela livslängd.

Inkubationstiden är 5–7 dygn. Symptomen kan vara feber, nedstämdhet, aptitlöshet, rinnande ögon och näsborrar, erosion eller sårighet i munnen samt diarré och sänkt mjölkproduktion. Denna klassiska sjukdomsform har gett infektionen namnet bovin virusbetingad diarré. BVD-viruset ger också upphov till immunosuppression, vilket innebär att djur som blivit smittade är mottagliga för andra infektioner, speciellt luftvägsinfektioner.

Om dräktiga djur blivit BVD-smittade kan följden vara kastning när som helst under dräktigheten samt att det föds kalvar som har medfödda missbildningar och är permanent infekterade av BVD-viruset (se punkt 3.2) eller som har svag kondition. De största ekonomiska förlusterna förorsakas av fertilitetsstörningar och förlorade kalvar.

3.2 Permanent kronisk BVD-infektion (virusutsöndrare)

En BVD-infektion under de fyra första månaderna av dräktigheten kan leda till att fostret blir immunologiskt tolerant med avseende på BVD-viruset. I allt sekret från ett sådant nötkreatur, som kallas virusutsöndrare, påträffas rikligt med BVD-virus under djurets hela livstid, men djuret saknar på grund av toleransen förmåga att bilda antikroppar mot BVD-viruset eller att eliminera viruset från kroppen. Djur som är virusutsöndrare kan verka fullständigt friska, men de är ofta mindre till växten och växer långsammare än friska djur. Risken för dessa djur att insjukna i andra infektioner samt dödligheten hos dem är dessutom betydligt större jämfört med friska djur. De maternala antikroppar som en kalv som är virusutsöndrare fått av sin moder i råmjölken försvinner under kalvens tre första levnadsmånader. Efter det påträffas inga antikroppar mot BVD-viruset hos virusutsöndraren (seronegativ), men i dess serum kan BVD-virus ständigt påvisas. Också avkomman till virusutsöndrare är alltid virusutsöndrare. BVD-viruset kvarstår inom nötpopulationen uttryckligen bland virusutsöndrare.

3.3 Mucosal disease

Den sjukdom virusutsöndrarna får heter mucosal disease (MD). Den uppkommer när virusutsöndrarens eget virus omvandlas till ett virus av annan typ eller när virusutsöndraren på nytt blir smittad av BVD. MD uppträder oftast hos 6–18 månader gamla virusutsöndrare i antingen akut eller kronisk form. Symptomen vid akut MD är bl.a. feber, aptitlöshet, kraftig vattning och ibland också blodig diarré, rinnande näsborrar och ögon, grumlighet i hornhinnan och ökad salivutsöndring. Erosion på slemhinnorna i mun och svalg, på huden mellan klövarna och på spenarnas och blygdläpparnas hud kan dessutom förekomma. Akut MD leder till att djuret dör inom 3–10 dagar. Vid kronisk MD kan djuret leva i månader, men sjukdomen leder slutligen till döden. Symptomen är ständigt lös avföring eller tidvis diarré, kronisk trumsjuka, försämrad aptit, viktninskning, erosion på huden mellan klövarna eller erosion på huden som läker dåligt.

4. Spridningssätt och infektionsepidemiologi

Djur som är virusutsöndrare utsöndrar stora mängder virus i allt sekret livet ut och de är de viktigaste smittspridarna. Akut infekterade djur kan också sprida smitta, men de utsöndrar virus i små mängder under ca 1–2 veckors tid och är i allmänhet inte betydelsefulla som smittspridare. Ett foster blir infekterat när ett dräktigt seronegativt nötkreatur blir smittat av BVD.

Smittan sprids antingen via luftvägarna eller via munnen. Effektivast sprids smittan i direkt kontakt mellan en virusutsöndrares sekret (slem från näsborrarna, saliv, urin, avföring, mjölk, sperma, fostervatten). Indirekt kan smittan spridas t.ex. via smutsiga stövlar, injektionsnålar eller nostång. Vid seminering har infektionen kunnat överföras till kon via sperman från en infekterad tjur. Seminering med infekterad sperma kan leda till att den kalv som föds är virusutsöndrare.

Också får, getter, flera andra idisslare och svin kan bli smittade av BVD-virus. Även hos dessa är BVD-infektionen i regel subklinisk. Eventuella symptom uppträder hos lamm eller smågrisar. Hos lamm kan infektionen förorsaka onormal hårbeklädnad och skador på centrala nervsystemet, vilket medför att de darrar (som i fråga om border disease). Symptomen hos svin kan påminna om de symptom som framkallas av svagt virulent svinpestvirus. Suggornas förmåga att bli dräktiga kan försämrats och kastning kan förekomma. Griskullarna kan vara mindre än normalt och kan omfatta mumifierade och svaga smågrisar. I Finland har pestivirus smitta hittills konstaterats endast hos nötkreatur.

Effektivast sprids BVD-smittan i besättningen via djur som är virusutsöndrare. I en smittad besättning föds virusutsöndrare ofta i två etapper. Den första virusutsöndraren föds i besättningen 5–9 månader efter att ett dräktigt seronegativt nötkreatur blivit smittat av BVD-virus. De följande virusutsöndrarna föds 5–9 månader efter att den första virusutsöndraren fötts i eller tillförts besättningen.

5. Misstanke om BVD

5.1 Allmänt

En ägare eller innehavare av en besättning som misstänker BVD-infektion hos gårdens nötkreatur skall enligt 9 § djursjukdomslagen utan dröjsmål anmäla saken till kommunalveterinären.

När kommunalveterinären eller länsveterinären blivit underrättad av besättningens ägare eller innehavare eller har annan grundad anledning att misstänka att det förekommer BVD-infektion på gården, skall kommunalveterinären på eget initiativ eller på förordnande av länsveterinären besöka gården och vidta åtgärder enligt punkt 5.2. Misstanke om BVD-infektion på gården föreligger inte trots att antikroppar eventuellt konstateras i tankmjölkprovet, om gården redan tidigare inspekterats med avseende på virusutsöndrare och inga nya djur skaffats till besättningen efter den senaste provtagningen.

Om kommunalveterinärens, länsveterinärens och annan veterinärs anmälningsplikt bestäms särskilt i jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut om djursjukdomar som skall bekämpas och om anmälan om djursjukdomar (1346/1995) jämte ändringar.

5.2. Spärrbestämmelser och första provtagning

Kommunalveterinären skall meddela djurens ägare spärrbestämmelser enligt bilaga I om han eller hon på grund av kliniska symptom, konstaterade antikroppar eller av något annat skäl misstänker BVD-infektion på gårdens djurhållningsenhet. Bestämmelserna kan först meddelas muntligen, men de skall bekräftas skriftligen den första vardagen som följer på den dag då bestämmelserna meddelades muntligen.

Kommunalveterinären skall i syfte att eliminera misstanken eller fastställa infektionen besöka gården och ta de prov som föreskrivs i enlighet med bilaga II. Om gården har flera djurhållningsplatser som är åtskilda från varandra skall dessa undersökas med avseende på eventuell spridning av smittan från en djurhållningsplats till en annan.

6. Åtgärder som skall vidtas när BVD konstaterats på en gårdsbruksenhet

6.1. Spärrbestämmelser

När en BVD-infektion konstaterats på djurhållningsplatsen skall kommunalveterinären meddela djurägaren spärrbestämmelser enligt bilaga I, om sådana ännu inte meddelats med anledning av punkt 5.2.

6.2. Destruering av virusutsöndrare i besättningen

BVD utrotas på djurhållningsplatsen så att virusutsöndrarna och deras under tre månader gamla avkomma destrueras genom antingen slakt eller avlivning. Djurägaren beslutar hur djuren destrueras. Virusutsöndrare kan sändas till slakt om de är kliniskt symptomfria. När virusutsöndrare sänds till slakteriet skall bestämmelserna om anmälingsskyldigheten i 15 § förordningen om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel (1336/1996) iakttas. Om djuren avlivas på gården skall kropparna destrueras på ett sätt som godkänts av kommunalveterinären antingen så att de avhämtas sist på transportrutten eller transporteras som specialtransport till en anläggning för behandling av animaliskt avfall av klass 1 eller grävs ned.

6.3. Fortsatt provtagning och undersökning av övriga klövdjur på den smittade gården

Ett andra prov tas tidigast fyra månader och senast 12 månader efter att virusutsöndrarna destruerades eller föregående prov togs. Provtagning sker enligt anvisningarna i bilaga II.

Länsveterinären beslutar om undersökning av får, getter, andra idisslare och svin på gården.

7. Epidemiologisk undersökning

När förekomsten av BVD-infektion konstaterats på en djurhållningsplats skall länsveterinären utföra en epidemiologisk undersökning i syfte att klarlägga smittkällan och kontaktgårdarna.

8. Åtgärder på kontaktgårdar

När det på grund av den epidemiologiska undersökningen och resultaten av undersökningarna på den smittade gården finns fog för misstanke om gårdar som varit i kontakt med den smittade gården, skall länsveterinären förordna kommunalveterinären att besöka dessa gårdar och meddela de personer som ansvarar för gårdarna spärrbestämmelser i enlighet med bilaga I samt att ta nödvändiga prov enligt bilaga II. Om en kontaktgård befinner sig på ett annat läns område, skall länsveterinären underrätta länsveterinären i detta län, som i sin tur skall förordna kommunalveterinären att vidta de ovan nämnda åtgärderna på gården.

9. Återkallande av spärrbestämmelser

Kommunalveterinären skall återkalla de spärrbestämmelser som avses i punkterna 5.2, 6.1 och 8 om

1. misstanken om BVD-infektion på de gårdar som avses i punkt 5 eller 8 utifrån laboratorieundersökningar visar sig vara ogrundad eller
2. virusutsöndrarna samt deras avkomma på en gård som avses i punkt 6 eller på dess djurhållningsplats har avlägsnats från besättningen och de återstående nötkreaturen har undersökts med avseende på BVD-virus enligt punkt 6.3 och inga virusutsöndrare eller serokonversioner har konstaterats i undersökningarna och gården inte längre kan anses vara smittad, eller
3. minst 30 dygn har förflutit sedan alla nötkreatur på djurhållningsplatsen slaktades eller destruerades på annat sätt och gården har sanerats och desinficerats enligt länsveterinärens anvisningar.

En mall för beslut om återkallelse framgår av bilaga III.

10. Frivilligt BVD-hälsoövervakningsprogram

10.1 Allmänt

Det frivilliga BVD-hälsoövervakningsprogrammet grundar sig på regelbunden undersökning av besättningen med avseende på antikroppar mot BVD-viruset samt på att djurägaren förbinder sig att iaktta programmets villkor.

Besättningen anses omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet endast om följande villkor uppfylls:

- djurägaren iakttar jord- och skogsbruksministeriets gällande beslut om märkning och registrering av nötkreatur 7/1999 samt europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000,

- anskaffning av nya nötkreatur till en besättning som omfattas av hälsoövervakningsprogrammet sker med beaktande av bestämmelserna i punkt 10.4,
- hälsointygen för djur som köpts till och sålts ur en besättning förvaras i minst fem år,
- embryoöverföring och seminering inom en besättning görs i enlighet med punkt 10.5,
- djurägaren sörjer enligt punkt 10.6 för att nötkreatur i en besättning som omfattas av hälsoövervakningsprogrammet inte står i kontakt med nötkreatur i besättningar som inte omfattas av programmet och
- djurägaren sörjer för att besättningen regelbundet, med minst 24 månaders intervall, undersöks med avseende på antikroppar mot BVD-viruset.

Om kommunalveterinären upptäcker att villkoren i BVD-hälsoövervakningsprogrammet inte har iakttagits skall han eller hon skriftligen underrätta djurägaren om de observerade bristerna. Hälsointyg för besättningen kan inte utfärdas förrän bristerna har avhjälpes.

Om djurägaren inte avhjälpes bristerna inom en månad från det att han eller hon underrättats om dem anses gården ha trätt ut ur hälsoövervakningsprogrammet. Kommunalveterinären skall underrätta länsveterinären om saken och länsveterinären fattar ett förvaltningsbeslut som fastställer att gården utträtt ur programmet. Länsveterinären skall skriftligen underrätta djurägaren om beslutet.

10.2 Deltagande i BVD-hälsoövervakningsprogrammet och utträde ur det

Djurägaren går med i BVD-hälsoövervakningsprogrammet genom att tillsammans med kommunalveterinären fylla i anslutningshandlingen i bilaga IV. Kommunalveterinären skall i samband med ifyllningen av anslutningshandlingen för djurägaren klargöra hälsoövervakningsprogrammets villkor och de undersökningar som det omfattar. Anslutningshandlingen skall undertecknas av både djurägaren och kommunalveterinären.

Djurägaren kan utträda ur hälsoövervakningsprogrammet genom skriftlig anmälan till kommunalveterinären, som underrättar länsveterinären om utträdet. Försummelse av villkoren i programmet betraktas enligt punkt 10.1 som utträde ur programmet.

10.3 Undersökningar

När en djurägare går med i BVD-hälsoövervakningsprogrammet kan ett hälsointyg skrivas ut för en besättning som två gånger efter varandra med 7–18 månaders intervall undersöks med avseende på antikroppar mot BVD-viruset.

En djurägare skall sörja för att kreatur som omfattas av hälsoövervakningsprogrammet undersöks med avseende på antikroppar mot BVD-virus i enlighet med programmet. Provtagningsintervallet får enligt programmet vara högst 24 månader. Undersökningar kan göras antingen på enskilda blod- och mjölkprov eller på tankmjölkprovet. Provtagning sker enligt bilaga II.

10.4 Anskaffning av nötkreatur till ett besättning som omfattas av BVD-hälsöövervakningsprogrammet

Vid anskaffning av nya nötkreatur till en besättning skall följande villkor iakttas:

1. Till en besättning som omfattas av BVD-hälsöövervakningsprogrammet får nötkreatur skaffas från en annan besättning som omfattas av hälsöövervakningsprogrammet utan särskild BVD-undersökning. Djuren skall levereras med ett gällande hälsointyg enligt bilaga V.
2. Från andra besättningar än sådana som omfattas av hälsöövervakningsprogrammet kan till en besättning som omfattas av programmet skaffas över tre månader gamla djur som har hört till ursprungsbesättningen i över tre månader, om de har BVD-undersökts genom antikroppstest och virusisoleringstest inom 30 dygn före anskaffningen. Djuren får vara seropositiva, men inte virusutsöndrare. Virusisoleringstest behöver inte göras i det fall att förutom blodprov på djur ur ursprungsbesättningen också lämnas tankmjölkprov och blodprov som till sin mängd uppfyller kraven i hälsöövervakningsprogrammet (bilaga II) och antikroppar inte påträffas i dessa prov. De djur som anskaffas skall levereras med ett intyg enligt bilaga VI över utförda undersökningar. Intyget är i kraft 30 dygn efter provtagningsdagen.
3. Ett dräktigt seropositivt nötkreatur får skaffas till en besättning som omfattas av hälsöövervakningsprogrammet endast om kreaturet har konstaterats vara seropositivt minst 30 dagar före senaste seminering, embryoöverföring eller betäckning. Djuret skall levereras med ett intyg enligt bilaga VI, av vilket framgår när djuret konstaterades vara seropositivt i fråga om BVD samt senaste datum för seminering, betäckning eller embryoöverföring.

10.5 Embryoöverföring och seminering inom besättningar som omfattas av övervakningsprogrammet

I en besättning som omfattas av BVD-hälsöövervakningsprogrammet får användas sperma som härrör från en officiellt godkänd seminstation.

Inom en besättning som omfattas av BVD-hälsöövervakningsprogrammet får embryoöverföringar göras med embryon som producerats *in vivo* och härrör från den egna besättningen eller från andra besättningar som omfattas av hälsöövervakningsprogrammet. Embryon skall levereras med ett gällande hälsointyg enligt bilaga V.

Mottagaren till ett embryo eller ett seminerat nötkreatur som blivit dräktigt skall undersökas med avseende på antikroppar mot BVD-virus genom blod- eller mjölkprov tidigast fyra veckor men senast 12 veckor efter embryoöverföringen eller semineringen i följande fall:

- a) embryoöverföringen har gjorts med ett embryo som producerats *in vivo* och som härrör från en besättning som inte omfattas av hälsöövervakningsprogrammet,
- b) embryoöverföringen har gjorts med ett embryo som producerats *in vitro* (i provrör) med användning av fetalt kalvserum eller

c) den sperma som använts vid semineringen härrör från något annat ställe än en godkänd seminstation.

Om ett prov från mottagaren till ett embryo eller ett seminerat djur konstateras innehålla antikroppar, isoleras djuret under den kvarstående dräktighetstiden och kalvningen på ett sätt som länsveterinären godkännt. Den nyfödda kalven isoleras tills den kan undersökas med avseende på BVD-virus. Om ett djur som har kalvat isoleras från kalven direkt efter kalvningen och hålls isolerat från både kalven och den övriga besättningen i minst sju dygn, kan det återföras till besättningen. Om ett djur som har kalvat inte kan isoleras från sin kalv och den övriga besättningen, kan det återföras till besättningen först när det genom undersökningar fastställts att kalven inte är virusutsöndrare.

En kalv skall BVD-undersökas när den är minst tre månader gammal. Kalven kan dock undersökas redan innan den blivit tre månader, om blodprov på kalven tas innan den får råmjölk eller om kalven i stället för råmjölk från sin egen moder ges råmjölk från ett seronegativt nötkreatur. Om kalven är virusutsöndrare förfar man enligt punkt 6 i förordningen.

10.6 Kontakt till andra kreatur

Djurägaren skall sörja för att en besättning som omfattas av hälsoövervakningsprogrammet inte har direkta eller indirekta kontakter via vilka BVD-smittan kan spridas till besättningen; t.ex. via närbelägna betesmarker eller rastgårdar, djurtransporter eller personer som besöker gården. Nötkreatur får inte föras från gården till sådana utställningar där BVD-intyg inte krävs.

10.7 Ny besättning som bildas av kreatur ur besättningar som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet

Om en ny nötbесättning som skall bildas i sin helhet består av kreatur ur besättningar som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet och som har giltiga hälsointyg, kan besättningen med länsveterinärens godkännande anslutas till hälsoövervakningsprogrammet utan särskilda undersökningar.

10.8 Hälsointyg

Kommunalveterinären skall till djurägaren utfärda ett hälsointyg enligt bilaga V när undersökningarna enligt punkt 10.3 har utförts. Om nya antikroppar mot BVD-virus påvisas i undersökningarna förfar man enligt punkt 5 i förordningen.

Kommunalveterinären skall innan han eller hon utfärdar ett hälsointyg kontrollera att djurägaren har iakttagit villkoren i hälsoövervakningsprogrammet, att besättningen har undersökts i enlighet med programmet och att BVD-smitta inte konstaterats i undersökningarna. Ett hälsointyg kan inte utfärdas för en besättning förrän de brister som observerats i fråga om iakttagande av programmet har avhjälpats. Om bristerna inte kan avhjälpas i efterhand, skall nya prov på besättningen tas enligt punkt 10.3 i förordningen.

Ett hälsointyg är i kraft så länge villkoren i hälsoövervakningsprogrammet iakttas, dock högst 24 månader sedan senaste provtagning enligt programmet.

10.9 Förtecknande av gårdar som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet och anmälan om dessa

Kommunalveterinären skall föra en förteckning över de gårdar inom sitt verksamhetsområde som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet.

Kommunalveterinären skall underrätta länsveterinären om nya gårdar som har anslutit sig till BVD-hälsoövervakningsprogrammet inom två veckor efter tjänsteförrättningen. Kommunalveterinären skall dessutom årligen senast den 15 januari meddela länsveterinären de gårdar som inom hans eller hennes verksamhetsområde omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet.

Länsveterinären skall årligen senast den sista januari tillställa jord- och skogsbruksministeriets avdelning för livsmedel och hälsa ett sammandrag av de gårdar som omfattas av BVD-hälsoövervakningsprogrammet.

11. Hälsointyg för andra besättningar

Kommunalveterinären skall på begäran av djurägaren sörja för att nödvändiga prov tas och hälsointyg enligt bilaga VI utfärdas också för de besättningar som inte omfattas av det frivilliga BVD-hälsoövervakningsprogrammet.

12. Kostnader

På ersättning av kostnader som föranleds av bekämpning av BVD tillämpas bestämmelserna i 15–21b § lagen om djursjukdomar. Avdelningen för livsmedel och hälsa kan på ansökan av djurägaren förordna att ett djur avlivas på grund av BVD-sjukdomen. För avlivning av virusutsöndrare kan då betalas ut ersättning med stöd av 17 och 19 § lagen om djursjukdomar. Ytterligare bestämmelser om avlivning och ansökan om ersättning ingår i jord- och skogsbruksministeriets veterinäravdelnings beslut Nr 362/513-89, som trädde i kraft den 1 maj 1989.

För inspektioner och andra besök samt provtagning enligt punkterna 5.1, 5.2, 6.1, 6.3 och 8 i förordningen betalas ersättning till kommunalveterinären med statsmedel enligt 3 § statsrådets förordning om förrättningsarvoden till veterinärer (1234/2001). Prov enligt de ovan nämnda punkterna undersöks på statens bekostnad.

För kostnader som föranleds av åtgärder i enlighet med BVD-hälsoövervakningsprogrammet svarar enligt 15 § lagen om djursjukdomar djurägaren själv.

13. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

13.1 Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 maj 2004.

13.2 Övergångsbestämmelser för nötkreatur som omfattas av det frivilliga programmet för bekämpning av bovin virusbetingad diarré (BVD) (1994)

Det frivilliga programmet för bekämpning av bovin virusbetingad diarré (BVD) hos nötkreatur (1994), som varit i bruk innan denna förordning trädde i kraft, läggs ned den 31 december 2004.

De besättningar som omfattas av det frivilliga programmet kan under en övergångsperiod fram till den 31 december 2004 ansluta sig till det frivilliga BVD-hälsoövervakningsprogrammet enligt denna förordning. Djurägarna fyller tillsammans med kommunalveterinären i anslutningshandlingen enligt bilaga IV. Kommunalveterinären kan utan undersökningar utfärda hälsointyg för besättningen, om det sedan senaste provtagning förflutit mindre än 18 månader och de övriga villkoren i BVD-hälsoövervakningsprogrammet som bestäms i denna förordning uppfylls.

Hälsointyg som är utfärdade enligt det tidigare bekämpningsprogrammet (1994) gäller inte längre efter övergångsperioden. Djurägare kan efter övergångsperioden ansluta sig till programmet enligt punkterna 10.2 och 10.3.

Helsingfors den 30 mars 2004

Jord- och skogsbruksminister

Juha Korkeaoja

Veterinäröverinspektör

Anne Lintilä

BILAGA I**BESLUT OM SPÄRRBESTÄMMELSER PÅ GRUND AV MISSTANKE OM/KONSTATERAD BVD-INFEKTION (det onödiga stryks)**

Utfärdat / 20

Gårdsägarens/gårdsinnehavarens namn:

Gårdens adress:

Lägenhetssignum:

Djurhållningsplatsens adress, om den inte är samma som gårdens:

Djurhållningsplatssignum:

På gården/På djurhållningsplatsen skall följande bestämmelser iakttas:

1. Anmälningsskyldighet

Mejerier och slakterier samt seminörer, lantbruksavbytare, veterinärer och andra personer vars besök i djurstallet är nödvändigt skall underrättas om BVD-infektionen.

2. Register

- 2.1. Ett register över alla nötkreatur på gården skall föras enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om märkning och registrering av nötkreatur (7/1999).
- 2.2. Alla får, getter, övriga idisslare och svin skall förtecknas.
- 2.3. Uppgifterna i registren skall vara uppdaterade så att födda och döda djur jämte händelsedatum antecknas i dem.
- 2.4. Uppgifterna i registren skall på begäran presenteras för läns- eller kommunalveterinären och veterinären vid jord- och skogsbruksministeriets avdelning för livsmedel och hälsa. Uppgifterna kan kontrolleras i samband med varje inspektionsbesök.

3. Begränsning av djurets rörelse

- 3.1. Till djurhållningsplatsen får inte skaffas nötkreatur, får, getter eller andra idisslare. Djurhållningsplatsen får inte överlåta nötkreatur, får, getter eller andra idisslare och inte heller svin i annat fall än till slakt.
- 3.2. De virusutsöndrare som sänds till slakt skall hämtas sist av de djur som transporteras till slakteriet.
- 3.3. Kontakt med andra besättningar som omfattar nötkreatur, får, getter, andra idisslare och svin skall förhindras.

4. Övriga bestämmelser

- 4.1. Besök av utomstående personer i djurstallet skall undvikas.
- 4.2. För alla personer vilkas besök är nödvändigt skall det på gården finnas rena skyddskläder och skyddsskodon. Djurägaren skall varna besökare för risken för smitta.
- 4.3. Redskap som behövs vid hanteringen av djur, t.ex. nostång eller grimma, får inte lånas ut till eller lånas från andra gårdar.

Bestämmelserna gäller tills de enligt 9 punkten förordningen om bekämpning av bovin virusbetingad diarré (BVD/MD) upphävs.

Motivering: Förekomst av BVD-infektion misstänks/har konstaterats (det obehövliga stryks) i besättningen på gården.

Rättsnormer:

Lag om djursjukdomar (55/1980, ändr. 809/1992) 8 § och 9 §

Förordning om djursjukdomar (601/1980) 17 §

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av bovin virusbetingad diarré (BVD/MD) hos nötkreatur (17/EEO/2004)

Ändringssökande och ikraftträdande av beslutet:

Ändring i detta beslut får sökas genom besvär hos landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd. Besvärsanvisning ingår som bilaga. Beslutet träder dock i kraft omedelbart. Beslutet skall iakttas oavsett eventuellt ändringssökande.

Kommunalveterinärens underskrift:

Namnförtydligande och tjänsteställning:

För kännedom:

Länsveterinären

Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel

Avdelningen för livsmedel och hälsa

BILAGA II

ANVISNINGAR FÖR PROVTAGNING

Undersökning avseende antikroppar mot BVD kan göras på både blodprov och mjölkprov, medan det i fråga om BVD-virusutsöndring krävs blodprov. Cirka 10 ml blod utan tillsats tas i vakuumrör eller vanliga glasprovrör. För mjölkprov tas cirka 10 ml mjölk t.ex. i ett plastprovrör för mjölk. Det skall säkerställas att provrören för blod tål centrifugering.

Provrören för blod och provrören för mjölk från enskilda djur skall vid provtagningstillfället specificeras tydligt så att det framgår vilket prov som tagits från vilket djur. Till proven skall fogas en undersökningsremiss, på vilken förutom gårdens identifikationsuppgifter skall antecknas namnen på de djur som undersöks samt öronnummer, födelseidentifikation och födelsetid.

Proven sänds omedelbart för undersökning till adressen:
Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel, EELA
Forskningsenheten för virologi
Tavastvägen 57
00580 Helsingfors

1. Misstanke om BVD på grund av symptom: på sjuka djur tas blodprov eller mjölkprov ur gårdstanken beroende på symptom enligt EELA:s anvisningar. Om BVD-infektion inte påvisas kan spärrbestämmelserna upphävas utifrån resultatet av en undersökningsomgång.

2. Om ny BVD-smitta misstänks utifrån antikroppsundersökningen, tas blodprov på nötkreaturen i besättningen minst två gånger så att det är 4–12 månader mellan den första och den andra undersökningen.

A) Den första undersökningen:

Blodprov tas på alla nötkreatur som är äldre än 3 månader.

B) Följande undersökningar (tidigast 4 månader och senast 12 månader efter att virusutsöndrarna avlägsnats eller föregående prov togs):

Blodprov tas på

- a) alla de djur som vid den föregående undersökningen var seronegativa och som inte var virusutsöndrare,
- b) de djur som vid föregående undersökning var yngre än 3 månader,
- c) alla de kalvar som fötts inom nästföljande 9 månader efter att virusutsöndrarna avlägsnats eller föregående prov togs, när de är minst 3 månader gamla.

3. Frivilligt BVD-hälsoövervakningsprogram

BVD-antikroppsundersökningar kan utföras på ett tankmjölkprov från besättningen, på mjölkprov från enskilda nötkreatur (inte på råmjölkprov) eller

på blodprov från nötkreatur som är äldre än 6 månader. Antalet nötkreatur som skall undersökas fastställs enligt besättningsens storlek på följande sätt:

Prov skall tas på minst 5 nötkreatur om det i besättningen finns under 50 nötkreatur som är äldre än 24 månader, och på minst 10 nötkreatur, om det i besättningen finns 50 eller fler nötkreatur som är äldre än 24 månader. Om det i besättningen finns 1–5 djur som är äldre än 24 månader skall prov tas på alla över 24 månader gamla nötkreatur och på så många 6–24 månader gamla djur att provtagningen omfattar totalt 5 nötkreatur.

Tankmjölkprov som mejerierna samlat in från lägenheter med mjölkkor och som undersökts vid årliga virussjukdomsundersökningar samt blodprov som tagits från djur på slakteriet kan användas som prov inom ramen för hälsoövervakningsprogrammet, om de ovan nämnda kraven uppfylls.

BILAGA III**BESLUT OM ÅTERKALLANDE AV SPÄRRBESTÄMMELSER SOM UTFÄRDATS PÅ GRUND AV MISSTANKE OM BVD-INFEKTION**

Givet ____/____/20____

Gårdsägarens/gårdsinnehavarens namn:

Lägenhetens adress:

Lägenhetssignum:

Djurhållningsplatsens adress, om den inte är samma som gårdens:

Djurhållningsplatssignum:

Beslut:

Genom detta beslut återkallas de spärrbestämmelser som med anledning av misstanke om BVD/konstaterad BVD (det obehövliga stryks) meddelats lägenheten/djurhållningsplatsen ____/____/20__.

Motivering:

Misstanken om BVD-infektion har enligt laboratorieundersökningar visat sig vara ogrundad / BVD-infektionen har utrotats från gården (det obehövliga stryks).

Rättsnormer:

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av bovin virusbetingad diarré (BVD/MD) hos nötkreatur (17/ELO/2004)

Ändringssökande:

Ändring i detta beslut får sökas genom besvär hos landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd. Besvärshanvisning ingår som bilaga.

Kommunalveterinärens underskrift: _____

Namnförtydligande och tjänsteställning: _____

För kännedom:

Länsveterinären

Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel, EELA

Avdelningen för livsmedel och hälsa

BILAGA IV**ANSLUTNINGSHANDLING FÖR DET FRIVILLIGA BVD-HÄLSOÖVERVAKNINGSPROGRAMMET FÖR NÖTKREATUR****Datum:** / 20

1. Djurägarens namn:
 Lägenhetens adress:
 Lägenhetssignum:
 Djurhållningsplatsens adress, om den inte är samma som gårdens:
 Djurhållningsplatssignum:

2. Övervakningsprogrammet gäller mjölkkor ☐ dikor ☐
 övriga _____

3. Jag iakttar jord- och skogsbruksministeriets beslut om märkning och registrering av nötkreatur (7/1999) samt europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000.

4. Vid anskaffning av nya nötkreatur till min besättning iakttar jag följande villkor:
 - A. Vid anskaffning av nya nötkreatur från en annan besättning som omfattas av BVD-hälsöövervakningsprogrammet säkerställer jag att nötkreaturen har ett gällande hälsointyg enligt bilaga V.
 - B. Från andra besättningar än sådana som avses i punkt 1 skaffar jag till min besättning endast över tre månader gamla nötkreatur som har hört till ursprungsbesättningen i över tre månader, som inom 30 dygn före anskaffningen har undersökts med avseende på BVD genom antikroppstest och virusisoleringstest och som inte utsöndrar BVD-virus. Nötkreaturen skall ha ett intyg enligt bilaga VI över undersökningar som utförts med avseende på BVD.
 - C) Jag får tillföra min besättning ett dräktigt nötkreatur hos vilket påträffats antikroppar mot BVD endast om antikropparna har konstaterats minst 30 dygn före senaste seminering, embryoöverföring eller betäckning. Djuret skall levereras med ett intyg enligt bilaga VI, av vilket framgår när antikropparna påträffades hos djuret samt senaste datum för seminering, betäckning eller embryoöverföring.

5. I fråga om embryoöverföring och seminering iakttar jag följande villkor:
 - A. Seminering inom min besättning görs med sperma från en officiellt godkänd seminstation.
 - B. Embryoöverföringar kan göras med embryon som producerats *in vivo* och härrör från min egen besättning eller från andra besättningar som omfattas av hälsoövervakningsprogrammet. Embryon skall levereras med ett hälsointyg enligt bilaga V.
 - C. Mottagaren till ett embryo eller ett seminerat nötkreatur som blivit dräktigt skall undersökas med avseende på antikroppar mot BVD-virus genom

blod- eller mjölkprov tidigast fyra veckor men senast 12 veckor efter embryoöverföringen eller semineringen i följande fall:

- a) embryoöverföringen har gjorts med ett embryo som producerats *in vivo* och som härrör från en besättning som inte omfattas av hälsoövervakningsprogrammet,
 - b) embryoöverföringen har gjorts med ett embryo som producerats *in vitro* (i provrör), eller
 - c) den sperma som använts vid semineringen härrör från något annat ställe än en godkänd seminstation.
6. Jag förvarar hälsointygen för djur som köpts till och sålts ur besättningen i minst fem år.
 7. Jag sörjer för att min nötbесättning inte kommer i beröring med nötkreatur ur besättningar som inte omfattas av hälsoövervakningsprogrammet och via vilka BVD-smitta kunde spridas till min besättning: t.ex. via transporter, betesmarker, rastgårdar, djurutställningar eller personer som besöker gården.
 8. Jag sörjer för att min nötbесättning undersöks enligt villkoren i hälsoövervakningsprogrammet med minst 24 månaders intervall.

Som ägare till den ovan nämnda besättningen förbinder jag mig att iaktta villkoren i BVD-hälsoövervakningsprogrammet vad gäller anskaffning av nötkreatur och övriga förebyggande åtgärder.

Ort och datum

Djurägarens underskrift

Ort och datum

Kommunalveterinärens underskrift och
namnförtydligande

SÄNDLISTA: 1. Djurägaren 2. Länsveterinären 3. Kommunalveterinären

BILAGA V**HÄLSOINTYG FÖR EN BESÄTTNING SOM OMFATTAS AV BVD-HÄLSOÖVER-
VAKNINGSPROGRAMMET FÖR NÖTKREATUR**

Djurägarens namn:

Adress:

Lägenhetssignum:

Telefon:

Djurhållningsplatsens adress, om den inte är samma som ovan:

Djurhållningsplatssignum:

Intyget gäller

☐ mjölkkor☐ dikor☐ övriga

Antal nötkreatur i besättningen som är över 24 månader gamla _____.

Djur som anskaffats till besättningen mindre än 12 månader före senaste provtagning hade vid leverans till besättningen

☐ hälsointyg med avseende på BVD eller☐ på djuren har tagits prov och de har BVD-undersökts genom virusisoleringstest och antikroppstest.

Provtagningsdatum / 20

Undersökningsresultat och undersökningsnummer:

9. Undersökningar av besättningen med avseende på antikroppar mot BVD (de två senaste undersökningarna):

1. Provtagningsdatum / 20

Undersökningsresultat och undersökningsnummer:

2. Provtagningsdatum ____/____ 20__

Undersökningsresultat och undersökningsnummer:

10. Detta intyg gäller till den ____/____ 20__ (högst 24 månader efter senaste provtagning).

11. Kommunalveterinärens underskrift:

Ort och datum

Namnförtydligande och tjänsteställning

12. Som ägare till den ovan nämnda besättningen förbinder jag mig att iaktta villkoren i BVD-hälsoövervakningsprogrammet vad gäller anskaffning av nötkreatur och övriga förebyggande åtgärder.

Ort och datum

Djurägarens underskrift

SÄNDLISTA: 1. Djurägaren 2. Länsveterinären 3. Kommunalveterinären

BILAGA VI

INTYG ÖVER UNDERSÖKNINGAR SOM GJORTS PÅ GRUND AV MISSTANKE OM BVD

Djurägarens namn:

Adress:

Lägenhetssignum:

Telefonnummer:

Djurhållningsplatsens adress, om den inte är samma som ovan:

Undersökningsresultat av blodprov på djur som undersökts på grund av misstanke om BVD:

Provtagningsdatum	Födelseidentifikation och födelsetid	Antikroppar påträffades/påträffades inte	BVD-virus konstaterades/konstaterades inte

Datum för tankmjölkprov från besättningen ____/____ 20__

Undersökningsresultat och undersökningsnummer:

- Om antikroppar mot BVD konstateras hos ett djur som skall säljas och djuret är dräktigt, får djuret säljas till en besättning som omfattas av hälsoövervakningsprogrammet endast om antikropparna bevisligen konstaterades hos djuret minst 30 dygn före senaste seminering, embryoöverföring eller betäckning.

Provtagningsdatum ____/____ 20____/____

Undersökningsresultat och undersökningsnummer:

Datum för senaste seminering/embryoöverföring/ betäckning för djuret
____/____ 20__

Intyget är i kraft till ____/____ 20__ (= 30 dygn efter det datum då blodprovet togs).

Ort och datum

Kommunalveterinärens underskrift:
Namnförtydligande och tjänsteställning

SÄNDLISTA: 1. Djurägaren 2. Länsveterinären 3. Kommunalveterinären

BILAGA VII

BESVÄRSANVISNING

Den som är missnöjd med detta beslut får söka ändring i det genom besvär hos landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd. Besvären skall anföras skriftligen.

Besvärsskriftens innehåll och undertecknande av den

I besvärsskriften, som riktas till landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd, skall uppges

- ändringssökandens namn och hemkommun,
- det beslut i vilket ändring söks, till vilka delar ändring söks, vilka ändringar som yrkas och på vilka grunder ändring söks,
- postadress och telefonnummer under vilka meddelanden i ärendet kan tillställas ändringssökanden.

Om ändringssökandens talan förs av dennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, skall i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet skall underteckna besvärsskriften.

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften skall fogas

- det beslut i original eller kopia i vilket ändring söks genom besvär,
- delgivningsbevis eller annan utredning över när besvärstiden har börjat,
- ombudets fullmakt, om ombudet inte är advokat eller allmänt rättsbiträde,
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan har tillställts myndigheten.

Besvärstid

Besvärstiden är 30 dagar. Besvärstiden räknas från den dag som följer efter dagen för delgivningen. Dagen för delgivningen räknas på följande sätt:

- Om beslutet har överlämnats till vederbörande, dennes ombud eller bud, framgår dagen för delgivningen av stämpeln på beslutet.
- Om beslutet har sänts per post mot mottagningsbevis framgår delgivningsdatumet av mottagningsbeviset.
- Om beslutet har postats som vanligt brev, anses delgivningen ha ägt rum den sjunde dagen efter postningsdagen, om annat inte framgår.
- Om beslutet har lämnats för kännedom på annat sätt till någon annan än mottagaren av beslutet (mellanhandsdelgivning), anses beslutet ha delgivits den tredje dagen efter den dag som anges i delgivningsbeviset eller mottagningsbeviset.
- Om beslutet eller kungörelsen om att det finns till påseende har publicerats i officiella tidningen eller genom officiell kungörelse på anslagstavla, anses det ha blivit delgivet den sjunde dagen efter den dag då kungörelsen har publicerats i officiella tidningen eller satts upp på anslagstavla.

Inlämnande av besvärsskriften

Besvärsskriften kan lämnas in till landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd personligen, sändas per post som betald postförsändelse eller sändas med ombud eller bud. Postningen sker på avsändarens eget ansvar. För att besvären skall kunna upptas till prövning, skall besvärsskriften vara myndigheten till handa senast den sista dagen av den 30 dagar långa besvärstiden före tjänstetidens utgång. Om besvärstidens sista dag är en helgdag, lördag, självständighetsdag, första maj, julafton eller midsommarafton fortsätter besvärstiden ännu följande vardag till tjänstetidens slut.

Handläggningsavgift

Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd uppbär i regel 84 euro i handläggningsavgift för prövning av besvärssaken med stöd av jord- och skogsbruksministeriets förordning (1257/2001). Avgiften uppbärs i regel genom postförskott i samband med att beslutet avsånds.

Kontaktinformation

Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd
postadress PB 820, 00101 HELSINGFORS
besöksadress Kajsaniemigatan 4 A
växel (09) 5765 111
telefax (09) 5765 2010
tjänstetid kl. 8.00 - 16.15